הלכה · משנה תורה · מפרשים · חידושי רבי עקיבא איגר · ספר מדע

חידושי רבי עקיבא איגר על משנה תורה, הלכות עבודה זרה וחוקות הגויים

רבי עקיבא איגר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי רבי עקיבא איגר על משנה תורה, הלכות עבודה זרה וחוקות הגויים

רבי עקיבא איגר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-רבי-עקיבא-איגר-על-משנה-תורה-הלכות-עבודה-זרה-וחוקות-הגויים/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 5
הלכה ז 5
הלכה י 5
פרק ג 5
הלכה ג 5
הלכה ט 5
פרק ד 5
הלכה ד 5
הלכה ח 5
הלכה יא 5
הלכה יד 6
פרק ה 6
הלכה יא 6
פרק ו 6
הלכה א 6
הלכה ט 6
פרק ז 6
הלכה י 6
פרק ח 6
הלכה א 6
הלכה ט 7
הלכה יא 7
פרק ט 7
הלכה ח 7
הלכה יג 7
הלכה טז 7
פרק יב 8
הלכה ה 8
הלכה י 8
הלכה יא 8
הלכה יד 8

הלכה טו 8

פרק ב

הלכה ז

ברמב"ם וז"ל **שהוא אלף דלת כו'** (נעה"ג) ונלע"ד שכן דעת תוס' שבועות (דל"ה ע"א) ד"ה בדר"ח גרם כו' דאדני מיקרי שם מיוחד.

בכ"מ בסוף ההלכה וחכמי לוניל טענו בעד רבינו עכ"ל (נעה"ג) עי' בתורת חיים שכתב כיון דכתב ונוקב שם ד' פרט הכתוב שם ד' דהיינו מיוחד אבל הא דיברך בשם דנפקא לן מקרא דנקבו שם יומת שם לא כתב שם ד'.

הלכה י

בכ"מ וז"ל וכבר נשאל מהר"י קולון (נעה"ג) שורש ק'.

פרק ג

הלכה ג

ברמב"ם וז"ל **חוץ ממשתחוה וזובח כו'** (נעה"ג) הקומץ לעכו"ם ג"כ חייב דקמיצה דמנחה במקום שחיטה דזבח לכל מילי, כ"כ תוס' יומא (דס"ג ע"א ד"ה זריקת דמים) שוב ראיתי דהמל"מ כאן הביא לדברי תוס' אלו.

הלכה ט

בלח"מ בסה"ד הוי כאלו עשאו הוא וחייב (נעה"ג) עמ"ש בנו הגאון מהר"מ די בוטון הוא בספר תשובות שאלה שלו בסוף הספר (דף קכ"ח ע"ב וקל"ה ע"א).

פרק ד

הלכה ד

בהראב"ד וז"ל לא ידעתי וכו' נתנו אותם מחלקיהם עכ"ל (נעה"ג) עי' בספר קונטרס להגאון מהו' חיים יונה ז"ל בסוף הספר מה שכתוב בזה.

בכ"מ וז"ל וכבר נשאל על זה הגאון מוהר"י קולון (נעה"ג) שרש ק'.

הלכה ח

ברמב"ם ואינה נבנית וכו' כמו שהיתה עכ"ל (נעה"ג) עי' בתשובת מוצל מאש (סי' נ"א).

הלכה יא

ברמב"ם בהמה חצי' וכו' הר"ז אסורה (נעה"ג) היינו באכילה אבל בהנאה חצי' מותרת וכן הוא להדיא בחידושי הר"ן.

ברמב"ם ועיסה שהיא כן מותרת (נעה"ג) בשאגת ארי' (סי' פ') ובפר"ח בחידושיו להרמב"ם תמהו בזה דהרי' קי"ל בדאורייתא אין ברירה ומספיקא הכל אסור.

הלכה יד

ברמב"ם ואם עדיין הן ביד ישראל ינתנו לכהן (נעה"ג) עי' בתשו' מהרימ"ט ב"ח חיו"ד (סי' ה').

פרק ה

הלכה יא

בכ"מ בתוה"ד משום דלאו שבכללות לא אשכחן בעלמא וכו' (נעה"ג) עי' כ"מ פי"ח ה"ג מה' סנהדרין.

פרק ו

הלכה א

בלח"מ ד"ה העושה אוב וכו' קבועה דברי וכו' (נעה"ג) וכן תמה בשו"ת שער אפרים סי' פ"ט.

הלכה ט

בכ"מ הנוטע אילן וכו' ראב"י אומר מניין שהעושה וכו' (נעה"ג) שאין עושין אכסדרה בעזרה ת"ל כל עץ אצל מזבח ומדלא קתני מנין שהעושה כצ"ל.

פרק ז

הלכה י

בלח"מ ד"ה טבעת וכו' ויש לי בכאן ע"ד רבינו וכו' ועוד כתב שם אבר וכו' נראה דפסק כחכמים (נעה"ג) לענ"ד זה לק"מ דכיון דקי"ל בשחוטים יש דיחוי ממילא כולן פסולין כיון דשעה א' נדחו כולם מלהקריב כמבואר בסוגיין דר"א דר' יקרבו הראשים כולם ס"ל דאין דיחוי בשחוטים עיי"ש היטב.

פרק ח

הלכה א

בכ"מ ד"ה במד"א שאין הבהמה נאסרת וכו' דאין מלמדין וכו' וצ"ע (נעה"ג) עי' בכפות תמרים בסוכה מ"ו ד"ה הא כיון.

הלכה ט

בלח"מ וכיון דרבינו פסק בפ' כרבנן וכו' (נעה"ג) במחכ"ת הא בסוגיא זו הי' סבר דפלוגתא דרי' (בר יודא) (בן יוסי) ורבנן בתוספות דלרבנן גם תוספות מותרת ולא דרשו תגדעון לענין תוס' ואתו לגידועין יקדמו לכיבוש א"י ואבד תאבדון בא ללמוד דצריך לשרש אחרי' ואייתר קרא דואבדתם שמם לכנות לה שם אבל למה דפסק הרמב"ם כשמואל אליבא דרבנן וכפי מה דמסקינן בדף מ"ח דפליגי בעוקר ולרבנן דרשי תוספות דאסור מן תגדעון א"כ ליכא קרא על לכנות שם ע"ש היטב והוא ברור ופשוט (עקיבא). אחר כך מצאתי שכ"כ בס' פרשת כסף ומה דפסק הטור דצריך לכנות שם כתב בס' הנ"ל די"ל דס"ל דלר"א תרתי שמעית מינא מקרא ואבדתם שמם לשרש אחרי' וגם לכנות שם עי"ש ונ"ל דיצא להטור כן מסתמא דגמרא תמורה כח: ההוא לכנות שם היא דאתא ואמאי נקט שלא אליבא הלכתא והי"ל לומר ההוא לשרש הוא דאתא אע"כ דלכ"ע ילפינן מיני' לכנות שם. ובב"ח כ' דר"א יליף כינוי שם מושקץ תשקצנו ע"ש.

הלכה יא

במל"מ בתוה"ד אמר המגי' וכו' אך עדיין וכו' וצד זה נראה מצד הסוגיא דלפי טעם זה וכו' (נעה"ג) ומהתימא לי על מאור עינינו המחבר המל"מ שלא שם עינו ע"ד הר"ן בסוגיין דמתני' דהמוציא שברי צלמים שכתב להדיא דין זה דצלמים שנשברו מאליהם דמותרים ומדברי תוס' בסוגיין ד"ה ספק נכרי חתכו וכו' נראה דחולקים בזה ע"ש.

פרק ט

הלכה ח

בלח"מ רב אשי אמר סתם וכו' כלומר מתני' וכו' (נעה"ג) כ"כ רש"י אבל תוס' כתב דלשינוי דר"א דסתם ארי שבור אתיא אפילו כרבנן. ולא ידעתי מהיכן פסיקא לי' להלח"מ להקשות ע"ד רבינו ולא ניחא לי' לומר דרבינו בחיבורו ס"ל כתוספות.

הלכה יג

בכ"מ סד"ה המוכר וכו' כדפירש"י (נעה"ג) נלע"ד דצ"ל דלא כדפירש"י דהיינו כמוכר לנכרי בא"י דעבר על לא תחנם.

הלכה טז

בכ"מ בסוף דבריו ותמהני למה לא כתבו רבינו (נעה"ג) כבר תמהו בזה דהא רבינו כתב זה פ"ב מהלכות שבת.

פרק יב

הלכה ה

בראב"ד לא בגדול ולא בקטן אלא מדרבנן (נעה"ג) במקפה גדול לכאורה הוי דאורייתא דעוברת על לפ"ע דהא הניקף עובר על לאו דניקף ואף דהי' יכול להקיף את עצמו מ"מ איסורא דרבנן הוי דהא צריכים לאפרושי מאיסורא וכמ"ש תוס' בריש שבת ומ"מ אני מסופק דהכא אפשר ליכא איסורא מדרבנן דבזה מפרישתו מאיסורא דאם לא היתה מגלחת לו הי' מגלח א"ע והי' עובר גם המקיף אבל במקפת לקטן לכאורה הא כיון דר"ה הניח אשתו לגלח בניו הקטנים, מוכח דליכא איסור כלל. ומה דהביא הראב"ד ראיה מהא דרב אדא לטי' קשה לי הא לר"א מותר אפילו לאיש לגלח קטן מדאמר לר"ה לדידך מאן מגלח להון משמע דהוא הי' מגלח לבניו הקטנים. ומה דלטי' היינו לפי דס' ר"ה דמקיף קטן חייב גם ע"י אשה אסור וכמ"ש תוס' שם וא"כ אין ראיה דלרב אדא דאשה איתא בלאו דמקיף ממילא אם איש מקיף קטן חייב גם אשה שמקפת קטן חייבת מדין מקיף. אבל למה דקיי"ל כר"ה דאשה אינה מוזהרת בבל תקיף י"ל [דמותרת] להקיף לקטן כדס"ל לר"ה ודו"ק.

בכ"מ וא"ת מנ"ל דאיסורא וכו' או דרבנן (נעה"ג) עי' בס' שושנת העמקים כלל י' ד"ה ולענין הלכה וכו'.

הלכה י

בכ"מ ופסק רבינו כראב"י וכו' (נעה"ג) עי' בכ"מ ספ"ב מהלכות בית הבחירה ובפ"ה ה"ט מהלכות מחוסרי כפרה ועי' עוד בכ"מ פ"ב ה"ח מהל' תשובה ובפ"ג ה"י הלכות עבדים.

הלכה יא

ברמב"ם כתובת קעקע וכו' (נעה"ג) לא נתברר שיעורו אם הוא אפילו בכ"ש או שהוא כתיבה בשבת ב' אותיות כמ"ש רבינו בהלכות מעילה הגוזז קדשים ששיעורו כמלא הסיט כמו בשבת תשו' מוצל מאש סי' נ"א.

הלכה יד

בכ"מ ד"ה ובכלל וכו' והסופרים חסרו הכ"ף עכ"ל (נעה"ג) ועי' בתשובת מהר"ם אלשיך סי' נ"ט.

הלכה טו

ברמב"ם וחייב על כל הראש כבין העינים (נעה"ג) עי' בתוס' יו"ט סוף פ"י ממס' נגעים.